

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Гугнін Е.А.

20 10 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 27 ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОЇ
ЕКОНОМІКИ**

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньої програми «Міжнародний бізнес»

«_____» _____, 20__ року - 15 с.

Розробники: доцент, к.е.н. Антонюк К.І., к.е.н. Венгерська Н.С.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від «17» 08 2020 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

«17» 08 2020 року _____ (Прушківська Е.В.)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «18» 08 2020 року № 1

«18» 08 2020 року Голова (Дедков М.В.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини» Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: вирішення певної глобальної економічної проблеми з використанням методу Fishbone, що виконується в межах розподілу годин самостійної роботи		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 5	Освітній ступінь: бакалавр	28 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		78 год.	112 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 54 %

для заочної форми навчання – 7 %

1. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки» забезпечує формування у фахівців знань про умови і фактори становлення глобальної економіки та процеси транснаціоналізації. Глобальна економіка охоплює всі сфери господарської діяльності людини, є результатом переходу спеціалізації та розподілу праці на глобальний рівень. Оволодіння знаннями та розумінням об'єктивних передумов, змісту, перспектив розвитку глобалізації є невід'ємним елементом підготовки висококваліфікованих фахівців у різних галузях національного господарства України та дозволяє більш ефективно використовувати можливості та уникати загроз, що виникають у результаті розгортання процесів економічної глобалізації.

Предметом даного курсу є закономірності та особливості глобалізації й транснаціоналізації світової економіки. Курс надає можливість студентам оволодіти необхідними знаннями щодо тенденцій та проблем глобальної економіки й транснаціональних процесів, а також оволодіти навичками виокремлення, аналізу й узагальнення тенденцій, закономірностей функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків. Важливим елементом дисципліни «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки» є вивчення найбільш важливих ознак транснаціональних компаній та здобуття практичних навичок щодо аналізу їх діяльності.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо аналізу процесів глобалізації та транснаціоналізації світової економіки попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна економіка», «Міжнародний бізнес». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Міжнародний офшорний бізнес», «Міжнародна електронна торгівля».

Мета курсу полягає у формуванні відповідного світогляду у студентів щодо закономірностей та особливостей глобалізації й транснаціоналізації світової економіки, проблем глобальної економіки та діяльності транснаціональних компаній.

Завдання дисципліни:

- сформувати у здобувачів знання про закономірності та сучасні тенденції глобалізації, передумови та фактори становлення глобальної економіки, соціальні виміри економічної глобалізації;
- забезпечити розуміння цивілізаційної парадигми глобального економічного розвитку, конкурентні механізми функціонування глобального ринку, процеси глобальної корпоратизації та регіоналізації бізнесу;
- сформувати навички здійснення аналізу стратегії розвитку ТНК в умовах глобалізації, шляхів й моделей інтеграції компаній України в глобальний економічний простір;
- аналізувати взаємодію суб'єктів глобальної економіки та оцінювати секторально-галузеву та регіонально-крайову структуру глобальної економіки
- оволодіти навичками дослідження кон'юнктури глобальних ринків товарів, послуг, інвестицій, праці та прогнозувати напрями глобальної модифікації ринкових конкурентних механізмів;
- отримати уявлення про розробку стратегії діяльності корпорацій на глобальних ринках.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів

при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема

СК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміння адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

РН9. Розуміти і вміння застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу,

міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН 10. Ідентифікувати та виокремувати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.

РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

РН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

РН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

РН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Закономірності та принципи становлення й розвитку глобальної економіки.

Тема 1. Суть і форми прояву глобалізації

Закономірності та тенденції розвитку глобалізації. Сутність, ознаки та чинники глобалізації. Форми прояву глобалізації. Переваги глобалізації для країн світу. Недоліки глобалізації для країн світу. Індекс глобалізації та індекс глобальної конкурентоспроможності країн: сутність та структура.

Тема 2 Становлення та розвиток глобальної економіки

Сутність глобальної економіки та її становлення. Передумови та специфіка формування глобальної економіки. Економічна глобалізація: зміст, рівні, передумови та форми прояву. Причини глобалізації економіки. Глобальні проблеми та економічна глобалізація. Класифікація глобальних проблем. Поняття «економічної деглобалізації» та «слоглобалізації». Економічний націоналізм і глобалізація. Нові технології і глобалізація. Нові стратегії бізнесу і глобалізація. Глобалізація споживачів. Транснаціоналізація і регіональна інтеграція як шляхи становлення глобальної економіки.

Тема 3 Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів

Глобальні економічні процеси. Специфіка локальних цивілізацій. Цивілізаційна специфіка перебігу глобальних економічних процесів. Специфіка локальних цивілізацій: західна, японська, китайська, індійська, ісламська, латиноамериканська, слов'яно-православна і африканська. Цивілізаційна специфіка перебігу глобальних економічних процесів. Вплив глобальних економічних процесів на західну, японську, індійську,

ісламську, китайську, латиноамериканську, слов'яно-православну цивілізацію та африканську цивілізацію.

Тема 4 Процеси регіоналізації в глобальній економіці

Сутність міжнародної регіональної інтеграції та регіоналізації. Концепції регіоналізму та характер співвідношення «регіоналізм-глобалізм». Прояви, суперечності та перспективи регіоналізаційних процесів в світовій економіці. Рівні, форми, типи та ефекти міжнародної економічної інтеграції.

Тема 5 Регулятивні механізми глобальної економіки

Сутність держави та трансформація її функцій в умовах глобалізації. Глобальна інституалізація економічного розвитку. Регулятивний потенціал міжнародних економічних організацій. Роль суспільних інститутів в глобальних економічних процесах.

Змістовий модуль 2. Транснаціональні корпорації в системі глобальної та національної економіки.

Тема 6 Глобальні ринки та механізми їх функціонування

Особливості функціонування сучасних глобальних ринків. Механізми функціонування глобальних ринків. Глобалізація товарних ринків. Глобальний фінансовий ринок, його структура і функції. Глобальний ринок капіталів і його сегменти. Глобальний ринок праці.

Тема 7 Транснаціональні корпорації в системі глобальної економіки

ТНК як суб'єкт міжнародного бізнесу. Типи і структура корпорацій в економічній діяльності міжнародного рівня. Критерії приналежності до ТНК. Історичний аспект розвитку ТНК. Глобалізація, регіоналізація та ТНК. Географічна структура розподілу найбільших корпорацій світу.

Тема 8 Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на конкурентоспроможність національних економік

Взаємовідносини «національна держава - ТНК»: гармонізація інтересів. Наслідки господарської діяльності ТНК. ТНК в економіці розвинутих країн. ТНК в економіці країн, що розвиваються. ТНК і міжнародний бізнес в Україні. ТНК і країни базування. ТНК і приймаючі країни. Переваги і недоліки господарської діяльності ТНК. Галузеві особливості виробничої та інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій. Динаміка руху та регіональна структура інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій. Наддержавне регулювання діяльності ТНК.

Тема 9 Механізм функціонування транснаціональних корпорацій

Сутність та типи організаційних структур ТНК. Формування і реалізація стратегій діяльності ТНК. Стратегії забезпечення глобального конкурентного лідерства ТНК. Екологічна практика діяльності ТНК: основні тенденції та показники.

Тема 10 Позиціонування України в глобальній економічній системі

Транснаціоналізація та глобалізація українського бізнесу. Переваги та недоліки глобалізації для України. Проблеми транснаціоналізації української економіки. Геоекономічні пріоритети України. Взаємодія із глобальними регулятивними інститутами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Закономірності та принципи становлення й розвитку глобальної економіки.												
Тема 1. Суть і форми прояву глобалізації	12	4	2	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Тема 2. Становлення та розвиток глобальної економіки	12	2	2	-	-	8	14	2	-	-	-	12
Тема 3. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	10	4	-	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Тема 4. Процеси регіоналізації в глобальній економіці	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Регулятивні механізми глобальної економіки	10	2	-	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	56	14	6			36	58	-	-	-	-	56
Змістовий модуль 2. Транснаціональні корпорації в системі глобальної та національної економіки.												
Тема 6. Глобальні ринки та механізми їх функціонування	14	4	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10
Тема 7. Транснаціональні корпорації в системі глобальної економіки	12	2	2	-	-	8	14	2	-	-	-	12
Тема 8. Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на конкурентоспроможність національних економік	12	2	2	-	-	8	14	-	2	-	-	12
Тема 9. Механізм функціонування транснаціональних корпорацій	14	4	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 10. Позичування України в глобальній економічній системі	12	2	-	-	-	10	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 2	64	14	8	-	-	42	62	-	-	-	-	56
Усього годин	120	28	14	-	-	78	120	6	2	-	-	112

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		денне	заочне
1	Суть і форми прояву глобалізації	2	-
2	Становлення та розвиток глобальної економіки	2	-

3	Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	-	-
4	Процеси регіоналізації в глобальній економіці	2	-
5	Регулятивні механізми глобальної економіки	-	-
6	Глобальні ринки та механізми їх функціонування	2	-
7	Транснаціональні корпорації в системі глобальної економіки	2	-
8	Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на конкурентоспроможність національних економік	2	2
9	Механізм функціонування транснаціональних корпорацій	2	-
10	Позиціонування України в глобальній економічній системі	-	-
	Разом	14	2

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Суть і форми прояву глобалізації	6	12
2	Становлення та розвиток глобальної економіки	8	12
3	Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	6	12
4	Процеси регіоналізації в глобальній економіці	8	10
5	Регулятивні механізми глобальної економіки	8	10
6	Глобальні ринки та механізми їх функціонування	8	10
7	Транснаціональні корпорації в системі глобальної економіки	8	12
8	Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на конкурентоспроможність національних економік	8	12
9	Механізм функціонування транснаціональних корпорацій	8	10
10	Позиціонування України в глобальній економічній системі	10	12
	Разом	78	112

9. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок. Для денного відділення - вирішення певної глобальної економічної проблеми з використанням методу Fishbone (діаграма Ішікави), виконується в межах розподілу годин самостійної роботи.

10. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань інноваційного міжнародного

бізнесу, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. При викладанні лекцій та семінарів використовуються такі інноваційні педагогічні технології та методи: лекція-бесіда; лекція-конференція; візуалізація, сторітеллінг; брейншторм, технологія «перевернутий клас», кейс-метод; брейншторм, рольові та ділові ігри, дебати (оксфордські, панельні, «за» і «проти»), дискусії, проблемно-пошукові методи, ситуативне моделювання, техніки опрацювання дискусійних питань, метод проектів і їх презентацій, метод бліц-опитування.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
<p>РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.</p>	<p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)</p>
<p>РН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції</p>	<p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1)</p> <p>Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях (СК 4)</p>
<p>РН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.</p>	<p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)</p> <p>Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин (СК 7)</p>
<p>РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх</p>	<p>Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо</p>

поведінки.	функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях (СК 4) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)
РН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.	Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин (СК 7)
РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН20. Відстоювати національні інтереси	Здатність проводити оцінку та аналіз

України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.	безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах (СК 13) Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)
РН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)

12. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 2 змістовних модулів, які містять 10 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (іспит – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до іспиту). Сумарний результат містить 100 балів.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки» проводиться у формі семестрового іспиту в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання іспиту включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточний контроль					Індивідуальне завдання	Підсумковий тест (іспит)	Сума					
Модуль 1		Модуль 2										
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					20	20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»*/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

3. Презентації за лекційними темами курсу (доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>)

4. Методичні рекомендації з підготовки семінарських занять та самостійної роботи студентів з курсу «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки».

5. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт для студентів заочної форм навчання з дисципліни «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки».

6. Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання з дисципліни «Глобалізація та транснаціоналізація світової економіки».

15. Рекомендована література Базова

1. Глобальна економіка: Навчальний посібник / Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. Київ : НУБіП України, 2017. 319 с.
2. Кузьмін О. Є. Глобальна економіка : навч. посібник / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, І. В. Литвин / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львівська політехніка". Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2016. 300 с.
3. Куцик П.О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П.О. Куцик, О.І. Ковтун, Г.І. Башнянин. Львів : Видавництво ЛКА, 2015. 594 с.
4. Радзівська С. О. Глобальна економіка: конспект лекцій для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання / С. О. Радзівська. Київ: «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. 344 с.
5. Руденко Л.В. Транснаціональні корпорації: навч.-метод. посіб для самот. вивч. Київ: КНЕУ, 2004. 227с.
6. Транснаціоналізація світової економіки / Е.М. Лимонова, С.В. Кузьмін, Г.Я. Глуха, І.С. Шкура. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 138 с.
7. Транснаціональні корпорації/ І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175с
8. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності : навч. посібник для внз / за ред. С. О. Якубовського, Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової. – 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : Центр учб. літ., 2016. 512 с.
9. Транснаціональні корпорації : навч. посібник для внз / за ред. Шкурупій О. В. ; М-во освіти і науки України, Вищий навч. заклад УКООПСЛЖИ "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". Київ : Центр учб. літ., 2014. 240 с.
10. Транснаціональні корпорації / [В. Рокоча, О. Плотніков, В. Новицький] Київ : Таксон, 2001. 457 с.
11. Beugelsdijk S., Brakman S., Garretsen H., Marrewijk C. International Economics and Business Nations and Firms in the Global Economy. Textbook. 2nd Edition. Cambridge University Press. 2013.
12. Hill, Charles W. L. International business: competing in the global marketplace. Charles W. L. Hill. 8th ed. 2013.

Допоміжна

1. Алієва-Барановська, В. М. Глобальний бізнес : навч. посібник-довідник / В. М. Алієва-Барановська, І. І. Дахно. Київ : Центр учб. літ., 2013. 560 с.
2. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька, Б. П. Яценко та ін. К.: Київський університет, 2010. 160 с.
3. Глобальна економіка: конспект лекцій / Відп. за випуск О.В. Воронова. Одеса: ОНЕУ, Ротапринт, 2012. 84 с.
4. Козик В.В., Панкова Л.А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: Навч. посібник. Львів, 2005. 158 с.
5. Радзівська С. О. Регіоналізація і глобалізація: взаємозв'язки та перспективи безконфронтаційного розвитку : монографія. М-во освіти і науки України, Держ. ун-т інфраструктури та технологій. Київ: [Наш формат], 2018. 376 с.
6. Рогач О. І. Транснаціональні корпорації та експорт нових індустріальних країн Азії : монографія / Олександр Рогач, Валентина Косьміна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Центр учб. літ., 2016. 256 с.
7. Руденко Л.В. Транснаціональні корпорації: Навчально-методичний посібник для самотійного вивчення дисципліни. Київ: КНЕУ, 2003. 654 с.

8. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України Київ: Логос, 2009. 568 с.
9. Сорос Дж. Криза глобального капіталізму: (Відкрите суспільство під загрозою) пер. з англ. Р. Ткачук, А. Фролкін. К.: Основи, 1999. 259 с. 23.
10. Стігліц Дж. Глобалізація та її тягар; А.Іщенко (пер. з англ.) Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2003. 252 с. 30
11. Столярчук Я. М. Глобальні асиметрії економічного розвитку. Київ: КНЕУ, 2009. 302 с.
12. Стратегії та технології розвитку корпорацій = Strategies and innovative technologies innovative development corporations = Стратегии и технологии инновационного развития корпорацій : монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Полінкевич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 416 с.
13. Філіпенко А. С. Економічний розвиток сучасної цивілізації. Київ: Знання України, 2006. 316 с.
14. Carvalho L. C. Handbook of Research on Internationalization of Entrepreneurial Innovation in the Global Economy. Instituto Politécnico de Setúbal, Portugal & CEFAGE - Universidade de Évora, Portugal. 547 p.
15. Stiglitz J. Globalization and its Discontents. W. W. Norton & Company. 2003. 304 p.
16. Wolf M. Why Globalization Works. Yale University Press. 2004. 416 p.

16. Інформаційні ресурси

1. Газета «Українська правда». URL: <https://www.epravda.com.ua/>
2. Газета «Дело». URL: <https://delo.ua/>
3. Газета «Європейська правда». URL: <https://www.euointegration.com.ua/>
4. BBC business. URL: <https://www.bbc.com/news/business>
5. BBC world. URL: <https://www.bbc.com/news/world>
6. Deutsche Welle. URL: <https://www.dw.com/ru/%D1%82%D0%B5%D0%BC%D1%8B-%D0%B4%D0%BD%D1%8F/s-9119>
7. Digital Economy and Society Index 2018 URL: [https:// ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi](https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi)
8. Doing business in Ukraine. URL: <http://www.ukraine.doingbusinessguide.co.uk/the-guide/business-etiquette,-languages-culture/>
9. Global Innovation Index, 2018. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>
10. Harvard Business Review Russia. URL: <https://hbr-russia.ru/>
11. Harvard Business Review Russia. URL: Youtube <https://www.youtube.com/user/HBRrussiajournal/videos>
12. Harvard Business Review. URL: <https://hbr.org/>
13. KOF Globalisation Index. URL: <https://kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>
14. The Economist. URL: <https://www.economist.com/>
15. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/>